

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 3 декември 2021 г.
(OR. en)

14586/21

Междуинституционално досие:
2018/0005(CNS)

FISC 223
ECOFIN 1190

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Съвета
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на ставките на данъка върху добавената стойност — Компромисен текст на председателството

Приложено се изпраща на делегациите текстът на проекта за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на ставките на данъка върху добавената стойност с оглед на постигането на съгласие по общ подход на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси на 7 декември 2021 г.

[ПРОЕКТ ЗА] ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА СЪВЕТА

от...

за изменение на директиви 2006/112/ЕО и (ЕС) 2020/285 по отношение на ставките на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 113 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Разпоредбите за ставките на данъка върху добавената стойност (ДДС), съдържащи се понастоящем в Директива 2006/112/ЕО на Съвета³, са предназначени за защита на функционирането на вътрешния пазар и предотвратяване на нарушаването на конкуренцията. Тези разпоредби бяха изготвени преди повече от две десетилетия въз основа на принципа на произхода. В съобщенията си от 7 април 2016 г. относно план за действие във връзка с ДДС – Към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС – Време за избор и от 4 октомври 2017 г. относно изпълнението на Плана за действие във връзка с ДДС – към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС – време за действие, Комисията обяви намерението си да адаптира тези разпоредби с оглед на въвеждането на окончателна система на ДДС за трансграничната „B2B“ (между предприятия) търговия със стоки между държавите членки, която ще се основава на облагане в държавата членка по местоназначение.
- (2) При една система, при която доставките на стоки и услуги биха били облагани в държавата членка по местоназначение, доставчиците не биха извличали съществена полза от установяването си в държава членка с по-ниска данъчна ставка. По-голямото разнообразие от ставки на ДДС при такава система не би пречило на функционирането на единния пазар и не би нарушавало конкуренцията. При тези обстоятелства би било целесъобразно на държавите членки да се предостави възможност за повече гъвкавост при определянето на ставките.

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

- (2a) Стоките и услугите, които отговарят на условията за намалени ставки, следва по предназначение да са от полза за крайния потребител и да преследват цели от общ интерес. За да се избегне ненужното усложняване и свързаното с него покачване на разходите за бизнеса, по-специално при вътреобщностната търговия, следва да е ясно, че след като бъдат избрани съответните стоки и услуги, при нормални условия намалените ставки ще се прилагат по цялата търговска верига.
- (2б) Правната уредба, която позволява прилагането на намалени ставки, следва като цяло да съответства на останалите политики на Съюза като Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021—2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014⁴ и Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Европейският зелен пакт⁵. За да се даде възможност на държавите членки да прилагат намалени ставки в процеса на засилване на устойчивостта на здравните системи, е целесъобразно да се разшири обхватът на стоките и услугите, за които се счита, че са от първа необходимост за предоставянето на здравни грижи и за компенсирането и преодоляването на увреждания. Нещо повече, на държавите членки следва да бъде дадена възможността да допринесат за неутрална по отношение на климата и зелена икономика чрез прилагането на намалени ставки за щадящи за околната среда доставки, като същевременно подготвят постепенното прекратяване на съществуващото преференциално третиране на вредни за околната среда доставки.
- (3) Всички държави членки следва да се ползват с равно третиране и съответно трябва да получат едни и същи възможности за прилагане на намалени ставки, които обаче следва да останат изключение от стандартната ставка. Такова равно третиране е постижимо, ако се даде възможност на всички държави членки да прилагат за отговарящите на условията стоки и услуги, в определени граници, максимум две намалени ставки от по минимум 5%, намалена ставка под минималните 5% и освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси.
- (4) Като се има предвид необходимостта да се избягва намножаването на намалени ставки поради бюджетни причини, а също и принципът на равно третиране, на държавите членки следва да бъде позволено да прилагат намалени ставки, които са не по-ниски от минималните 5%, за стоки и услуги по максимум 24 точки от списъка в приложение III към Директива 2006/112/ЕО. Поради същата причина държавите членки са свободни да прилагат намалена ставка, която е под минималните 5%, и освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси, но за не повече от седем точки от списъка в приложение III, подбрани измежду стоките и услугите, за които се счита, че покриват основни нужди, а именно които са свързани с доставката на храни, вода, лекарства, фармацевтични продукти, продукти за здравето и хигиената, превоза на хора и някои културни стоки (книги, вестници и периодични издания), или измежду другите доставки на стоки и услуги от списъка в приложение III, за които други държави членки прилагат намалени ставки под минималните 5% или предоставят освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси, при условие че са спазени приложимите срокове. Целесъобразно е на държавите членки, които вече прилагат такива намалени ставки или предоставят такова освобождаване, да се даде необходимото време, за да се приспособят към посочените ограничения.

⁴ ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1.

⁵ COM (2019) 640 final от 11 декември 2019 г.

- (4а) Целесъобразно е слънчевите панели да бъдат включени в тези седем точки в съответствие с ангажиментите на Съюза по отношение на околната среда и декарбонизацията и в съответствие със Зеления пакт, както и да се даде възможност на държавите членки да насърчават, включително посредством намалени ставки на ДДС, използването на възобновяеми енергийни източници. В подкрепа на прехода към използването на възобновяеми енергийни източници и за стимулиране на енергийната независимост на Съюза е необходимо да се даде възможност на държавите членки да подобрят достъпа на крайните потребители до източници на зелена енергия.
- (4б) Прилагането на която и да било от посочените по-горе възможности от дадена държава членка следва да бъде разглеждано като мярка, която е неразделна част от логиката на системата на ставките на ДДС и която е приета поради ясно определени социални съображения в полза на крайния потребител или от общ интерес.
- (4в) Наред с общите правила за ставките на ДДС понастоящем съществуват редица дерогации, които позволяват на някои държави членки да прилагат по-ниски ставки. Тези по-ниски ставки са оправдани от специфични географски особености или от социални съображения в полза на крайния потребител или от общ интерес. Такива по-ниски ставки биха могли да имат отношение към други държави членки. Следователно, в съответствие с принципа на равно третиране, е целесъобразно да се предвиди възможност за всички държави членки да прилагат по-ниски ставки за тези стоки и услуги, за които ставките са по-ниски в други държави членки, при еднакви условия. За да бъде спазен посоченият таван от седем точки, държавите членки, които са прилагали по-ниски ставки за стоки и услуги по повече от седем точки от списъка в приложение III към 1 януари 2021 г., следва да ограничат прилагането на намалени ставки, които са по-ниски от минималните 5%, и на освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси до седем точки от приложение III до 1 януари 2032 г. или до приемането на окончателния режим, според това кое от двете настъпи по-рано. Горните изменения няма да засегнат реда и условията за дерогации по отношение на прилагането на освобождаване без право на приспадане на ДДС, предвидено в приложение X към Директива 2006/112/ЕО.
- (4г) Освен това редица други дерогации понастоящем позволяват на някои държави членки да прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12%, за стоки и услуги извън списъка в приложение III. Като се има предвид, че равнището на тези намалени ставки е близко до равнището на стандартната ставка, и в съответствие с принципа на равно третиране, е целесъобразно да се предвиди възможност за всички държави членки да прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12%, за стоки и услуги, за които в други държави членки се прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12%, при еднакви условия.

- (4д) Намалените ставки, не по-ниски от 12%, върху доставките на стоки и услуги извън списъка в приложение III, намалените ставки под 5% и освобождаването с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси за всички точки от приложение III, без точки 1 – 6 и точка 10в, може да се прилагат от други държави членки, включително държави членки, които понастоящем прилагат намалени ставки и освобождаване и биха искали да прилагат намалени ставки, не по-ниски от 12% върху доставките на стоки и услуги извън списъка в приложение III, намалени ставки под 5% или освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси, различни от тези, които прилагат понастоящем, стига да спазват предвидената в настоящата директива структура на ставките на ДДС и условията, прилагани от държавите членки с въведени намалени ставки или освобождаване към 1 януари 2021 г.
- (4е) Държавите членки, които въз основа на дерогации към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки или предоставяли освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси, следва да съобщят на Комитета по ДДС основните разпоредби и условия за дерогациите в националното им право, които са се прилагали към 1 януари 2021 г. и до които другите държави членки ще получат достъп. За да се гарантира правна сигурност и да се осигури равен достъп до тези дерогации за всички държави членки, както и въз основа на информацията, представена в поставения срок от съответните държави членки, веднага след като получи информацията, Комисията трябва да изготви доклад с пълен списък на стоките и услугите, за които се прилагат такива намалени ставки или освобождаване, и да го изпрати до всички държави членки. Спазването на срока за подаване на информацията е от определящо значение, за да могат всички държави членки да получат равен достъп до дерогациите.
- (4ж) Въз основа на разпространената от Комисията информация държавите членки следва да могат да прилагат намалени ставки и освобождаване с право на приспадане на ДДС върху входящите ресурси по отношение на доставките на стоки и услуги, за които други държави членки прилагат такива ставки и такова освобождаване, при условие че намалените ставки и освобождаването се прилагат при същите условия като в държавите членки, които вече ги прилагат. За да използват тези възможности, държавите членки следва да приемат подробни правила и да изпратят текста на приетите разпоредби на Комитета по ДДС. Въз основа на тази комуникация Комисията следва да представи на Съвета доклад с изчерпателен списък, в който се посочват стоките и услугите, за които държавите членки прилагат намалени ставки и освобождаване.

- (5) Предвид необходимостта от модернизирание и актуализиране на списъка на стоки и услуги, които отговарят на условията за намалени ставки, Директива 2006/112/ЕО следва да бъде изменена, за да се даде възможност за прилагането на намалени ставки за специфични цели, свързани със социалната политика, за да се гарантира яснота и да се отчете принципът на неутралност, по-специално като се осигури еднакво третиране по отношение на ставките на ДДС за наемането или лизинга и доставката на някои стоки.
- (5а) За да се даде възможност на държавите членки да подкрепят прехода към използването на екологосъобразни отоплителни системи и в съответствие с екологичните ангажименти на Съюза за декарбонизация, в приложение III е включена и възможността държавите членки да прилагат намалена ставка за доставката и инсталирането на високоефективни отоплителни системи с ниски емисии, които отговарят на критериите на законодателството в областта на околната среда.
- (5б) Цифровизацията играе основна роля за създаването на стойност и за стимулирането на конкурентоспособността. Индексът за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) измерва и класира държавите членки по постижения в областта на цифровите технологии въз основа на предварително определени показатели, при което се установяват значителни несъответствия в цифровото развитие. За да се преодолее лошото покритие на услугите за достъп до интернет и да се насърчи тяхното развитие, държавите членки следва да могат да прилагат намалена ставка за такива услуги. Прилагането на намалена ставка за услуги за достъп до интернет следва да бъде съобразено с целите, изложени в националната политика за цифровизация, и съответно да бъде с ограничен обхват. Съгласно Регламент (ЕС) 2015/2120⁶ услугите за достъп до интернет осигуряват свързаност, но не обхващат съдържанието, предоставяно чрез интернет.
- (5в) Освен това, с оглед на цифровата трансформация на икономиката, държавите членки следва да имат възможността да предвидят същото третиране на дейностите, излъчвани на живо в интернет, включително събития, като на тези, които при физическо провеждане отговарят на условията за намалени ставки.
- (5г) За да се гарантира начисляването на данъка в държавата членка по потребление, е необходимо всички услуги, които може да бъдат предоставени на потребител по електронен път, да се облагат на мястото, където е установен потребителят, където има постоянен адрес или обичайно местоживеене. Следователно е необходимо да се изменят правилата по отношение на мястото на доставка на услугите, свързани с такива дейности.
- (6) За да се осигури правна сигурност, е необходимо да се поясни, че в случая на организации, които се занимават със социално благополучие, при оценката на изискванията за прилагане на намалена ставка следва да се разглежда общата дейност и цели на организацията като цяло, независимо от крайния получател на доставката на стоки или услуги.

⁶ Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и цените на дребно за регулирани комуникации в рамките на ЕС и за изменение на Директива 2002/22/ЕО и на Регламент (ЕС) № 531/2012 (ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1).

- (6а) Също така Директива 2006/112/ЕО следва да бъде изменена, за да се позволи прилагането на намалени ставки в ограничен брой специфични ситуации по социални съображения, в полза на крайния потребител и в името на цел от общ интерес. Ето защо списъкът на стоки и услуги, които отговарят на условията за намалени ставки, се разширява и в него се включват ограничен брой такива съществуващи дерогации.
- (7) Пандемията от COVID-19 доказва, че е необходимо да се адаптира Директива 2006/112/ЕО, така че правната рамка да стане пригодна за реакция при бъдещи кризи, и съответно да се даде възможност на държавите членки да реагират бързо при извънредни обстоятелства като пандемии, хуманитарни кризи или природни бедствия. За целта, при същите условия, държавите членки, на които Комисията е разрешила да прилагат освобождаване от ДДС за стоки, внасяни за употреба от пострадали от бедствия, следва да имат възможността да прилагат за съответните субекти освобождаване с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, по отношение на вътрешните за ЕС и на националните доставки на стоки и услуги, свързани с такива стоки, за да могат допустимите субекти да помагат на пострадалите при такива бедствия. Когато условията за освобождаване вече не се изпълняват, доставката на такива стоки и услуги следва да бъде облагана с ДДС.
- (8) Тъй като основната цел на настоящата директива, а именно актуализирането на списъка на стоки и услуги, които отговарят на условията за намалени ставки, и установяването на рамката, за да се гарантира равен достъп на държавите членки до прилагането на намалени ставки, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради съществуващите ограничения може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (9) Директива 2006/112/ЕС е изменена с Директива (ЕС) 2020/285⁷. Поради различната структура на ставките на ДДС, предвидена в настоящата директива за изменение, позоваванията на Директива (ЕС) 2020/285 трябва да бъдат изменени.
- (10) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г.⁸ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.
- (11) Поради това Директива 2006/112/ЕО следва да бъде съответно изменена,

⁷ Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия (ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 13).

⁸ ОВ С 369, 17.12.2011, стр. 14.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2006/112/ЕО

Директива 2006/112/ЕО се изменя, както следва:

(1) Член 94 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Данъчната ставка, приложима към вноса на стоки е тази, приложима за доставката на подобни стоки на територията на държавата членка.“;

б) добавя се следният параграф:

„3. Чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член държавите членки, които прилагат стандартна ставка за доставката на произведения на изкуството, колекционерски предмети и антикварни предмети, изброени в приложение IX, части А, Б и В, могат да прилагат намалена ставка за вноса на тези стоки на територията на държавата членка.“;

(2) Член 98 се заменя със следното:

„Член 98

1. Държавите членки могат да прилагат най-много две намалени ставки.

Намалените ставки се определят като процент от данъчната основа, който не е под 5%, и се прилагат единствено за доставките на стоки и услуги, включени в списъка в приложение III.

Държавите членки могат да прилагат намалени ставки за стоки и услуги по максимум двадесет и четири точки от списъка в приложение III.

2. В допълнение към двете намалени ставки държавите членки могат да прилагат намалена ставка, по-ниска от минималните 5%, и освобождаване с приспадане на платения на предходния етап ДДС за доставки на стоки и услуги по максимум седем точки от списъка в приложение III.

Намалената ставка, по-ниска от минималните 5%, и освобождаването с приспадане на платения на предходния етап ДДС могат да бъдат приложени единствено за следните точки от приложение III:

- а) точки 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 10в;
- б) всички останали точки от приложение III попадат в приложното поле на възможностите, предвидени в член 105а, параграф 1.

За целите на втора алинея, буква б) от настоящия параграф се счита, че трансакциите, свързани с жилищно настаняване, посочени в член 105а, параграф 1, втора алинея, попадат в приложното поле на приложение III, точка 10.

Държавите членки, които към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки, по-ниски от минималните 5%, или са предоставяли освобождаване с приспадане на платения на предходния етап ДДС за стоки и услуги по повече от седем точки от списъка в приложение III, ограничават тяхното прилагане, за да изпълнят изискванията на първа алинея от настоящия параграф, до 1 януари 2032 г. или до приемането на окончателния режим, посочен в член 402, според това кое от двете настъпи по-рано. Държавите членки са свободни да определят за кои точки и категории доставки на стоки или услуги ще продължат да прилагат намалените ставки или да предоставят посоченото освобождаване.

3. Намалените ставки и освобождаването по параграфи 1 и 2 не се прилагат за услуги, предоставяни по електронен път, с изключение на изброените по точки 6, 7, 8 и 13 от приложение III.

4. При прилагането на намалени ставки и освобождаване, предвидени в настоящата директива, държавите членки може да използват Комбинираната номенклатура и/или класификацията на продуктите по дейности, за да установят точното приложно поле на съответната категория.“;

(3) Член 99 се заменя със следното:

„Член 99

Намалените ставки и освобождаването, посочени в член 98, параграфи 1 и 2, не се прилагат за доставките на произведения на изкуството, на колекционерски предмети и на антикварни предмети, за които се прилага специалният режим, предвиден в дял XII, глава 4.“;

- (4) Член 100 се заменя със следното:

„Член 100

В срок до 31 декември 2028 г. и след това веднъж на всеки пет години Комисията предава на Съвета доклад за приложното поле на приложение III заедно с предложения за изменения, ако са необходими.“;

- (4a) В дял VIII, глава 2 се създава следният раздел:

„Раздел 2а
Извънредни положения

Член 101а

1. Когато Комисията е разрешила на държава членка в съответствие с член 53, първа алинея от Директива 2009/132/ЕО⁹ да прилага освобождаване за стоки, внасяни за употреба от пострадали от бедствия, държавата членка може да предостави освобождаване с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, при същите условия по отношение на вътреобщностните придобивания и доставките на стоките и услугите, свързани с такива стоки, включително услугите за даване под наем.

2. Държава членка, която желае да приложи мярката, посочена в параграф 1, уведомява Комитета по ДДС.

3. Когато стоките или услугите, придобити от организациите, които се ползват от освобождаването по параграф 1 от настоящия член, се използват за различни цели от предвидените в дял VIII, глава 4 от Директива 2009/132/ЕО, използването им се облага с ДДС при условията, приложими към момента, в който условията за освобождаване престанат да бъдат изпълнени.

- (5) Членове 101, 102, 103, 104а и 105 се заличават;

⁹ Директива 2009/132/ЕО на Съвета от 19 октомври 2009 г. за определяне приложното поле на член 143, букви б) и в) от Директива 2006/112/ЕО по отношение на освобождаването от данък добавена стойност при окончателен внос на някои стоки (ОВ L 292, 10.11.2009 г., стр. 5).

(5a) Член 104 се заменя със следното:

„Член 104

1. Австрия може да прилага втора стандартна ставка в общините Юнгхолц и Мителберг (Клайнес Валзертал), която е по-ниска от съответната ставка, прилагана в останалата част на Австрия, но не е по-ниска от 15%.

2. Гърция може да прилага ставки до 30% по-ниски от съответните ставки, прилагани в континенталната част на страната, в департаментите Лесбос, Хиос, Самос, Додеканезе и Цикладите, както и на островите Тасос, Северни Споради, Самотраки и Скирос.

3. При сделки, извършвани в автономните региони на Азорските острови и Мадейра, и при пряк внос в тези региони Португалия може да прилага ставки, по-ниски от тези, които се прилагат за континенталната ѝ част.

4. Португалия може да прилага една от двете намалени ставки, предвидени в член 98, параграф 1, за таксите за преминаване по мостовете в района на Лисабон.“;

(5б) Въмква се следният член:

„Член 105а

1. Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки, по-ниски от минималните, предвидени в член 98, параграф 1, или са предоставяли освобождаване с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, за доставката на стоки или услуги, включени в точки от приложение III, различни от точки 1 – 6 и точка 10в, могат съгласно член 98, параграф 2 да продължат да прилагат тези намалени ставки или да предоставят такова освобождаване, без да се засяга параграф 4 от настоящия член.

Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки, по-ниски от минималните, предвидени в член 98, параграф 1, за трансакции, свързани с жилищно настаняване, които не са част от социална политика, могат съгласно член 98, параграф 2 да продължат да прилагат тези намалени ставки.

Държавите членки изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби в националното им право и условията за прилагане на въпросните намалени ставки или за предоставяне на освобождаване във връзка с член 98, параграф 2, втора алинея, буква б) не по-късно от ... [3 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

Без да се засяга параграф 4 от настоящия член, намалените ставки, по-ниски от минималните, предвидени в член 98, параграф 1, или освобождаването с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, могат да бъдат прилагани от други държави членки в съответствие с член 98, параграф 2, първа алинея за същите доставки на стоки и/или услуги, посочени в първа и втора алинея от настоящия член, и при същите условия като приложимите към 1 януари 2021 г. в държавите членки, посочени в първа и втора алинея от настоящия параграф.

2. Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки, по-ниски от 12%, включително намалени ставки, по-ниски от минималните, предвидени в член 98, параграф 1, или са предоставяли освобождаване с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, за доставките на стоки и услуги, различни от включените в списъка в приложение III, могат съгласно член 98, параграфи 1 и 2 да продължат да прилагат тези намалени ставки или да предоставят такова освобождаване, до 1 януари 2032 г. или докато бъде приет окончателният режим, посочен в член 402, според това кое от двете настъпи по-рано, без да се засяга параграф 4 от настоящия член.

3. Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки, не по-ниски от 12%, за доставките на стоки или услуги, различни от включените в списъка в приложение III, могат съгласно член 98, параграф 1, първа алинея да продължат да прилагат тези намалени ставки, без да се засяга параграф 4 от настоящия член.

Държавите членки изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби в националното им право и условията за прилагане на въпросните намалени ставки не по-късно от ... [3 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

Без да се засяга параграф 4 от настоящия член, намалените ставки, не по-ниски от 12%, могат да бъдат прилагани от други държави членки в съответствие с член 98, параграф 1, първа алинея за същите стоки и/или услуги при същите условия като приложимите към 1 януари 2021 г. в държавите членки, посочени в първата алинея от настоящия параграф.

4. Чрез дерогация от параграфи 1, 2 и 3 намалените ставки или освобождаването за изкопаеми горива и други стоки с подобно въздействие върху емисиите на парникови газове като торф и дървесина, използвана като дърва за огрев, спират да се прилагат най-късно до 1 януари 2030 г., а за химически пестициди и химически торове, най-късно до 1 януари 2032 г.

5. Държавите членки, които съгласно настоящия член, параграф 1, четвърта алинея или параграф 3, трета алинея, или съгласно член 105б желаят да прилагат намалените ставки, не по-ниски от 12%, или намалените ставки, по-ниски от минималните, предвидени в член 98, параграф 1, или да предоставят освобождаване с приспадане на ДДС, платен на предходния етап, до ... [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] приемат подробни правила за използването на тези възможности и изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби в националното право, които са приели.

6. В срок до 1 юли 2025 г. въз основа на предоставената от държавите членки информация Комисията представя на Съвета доклад с изчерпателен списък на стоките и услугите, посочени в параграфи 1 и 3 от настоящия член, както и в член 105б, за които държавите членки прилагат намалени ставки, по-ниски от минималните, предвидени в член 98, параграф 1, или предоставят освобождаване с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап.“;

(5в) Вмъква се следният член:

„Член 105б

Държавите членки, които в съответствие с правото на Съюза към 1 януари 2021 г. са прилагали намалени ставки, не по-ниски от минималните 5%, за трансакции, свързани с жилищно настаняване, които не са част от социална политика, могат съгласно член 98, параграф 1, първа алинея да продължат да прилагат тези намалени ставки. В такъв случай намалената ставка, приложима за такива трансакции, към 1 януари [2042 г.] е не по-ниска от 12%.

Държавите членки изпращат на Комитета по ДДС текста на основните разпоредби в националното им право и условията за прилагане на въпросните намалени ставки не по-късно от ... [3 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

Намалена ставка, не по-ниска от 12%, може да бъде прилагана от други държави членки в съответствие с член 98, параграф 1, първа алинея за трансакциите, посочени в първа алинея от настоящия член, при същите условия като приложимите към 1 януари 2021 г. в държавите членки, посочени в първа алинея от настоящия член.

За целите на член 98, параграф 1, трета алинея се счита, че трансакциите, посочени в настоящия член, попадат в приложното поле на приложение III, точка 10.“;

(6) В дял VIII се заличава глава 4;

(7) В дял VIII се заличават членове 123, 125, 128 и 129 от глава 5;

- (8) В член 316 параграф 1 се заменя със следното:
- „1. Ако не е приложена намалена ставка за съответните произведения на изкуството, колекционерски предмети и антикварни предмети, доставени или внесени от данъчнозадължен дилър, държавите членки дават на данъчнозадължените дилъри правото на избор дали да прилагат режима за облагане на маржа на печалбата по отношение на следните сделки:
- а) доставката на произведения на изкуството, колекционерски предмети или антикварни предмети, които самият данъчнозадължен дилър е внесъл;
 - б) произведения на изкуството, доставени на данъчнозадължения дилър от техните автори или от правоприемниците им;
 - в) произведения на изкуството, доставени на данъчнозадължения дилър от данъчнозадължено лице, различно от данъчнозадължен дилър.“;
- (9) В член 387 се заличава буква в);
- (9а) Заглавието на приложение III се заменя със следното:
- „Списък на доставените стоки и услуги, за които могат да бъдат приложени намалените ставки и освобождаване с приспадане на ДДС, посочени в член 98“;
- (10) Приложение III се изменя съгласно приложението към настоящата директива;
- (10а) В член 53 се добавя следната алинея:
- „Настоящият член не се прилага по отношение на билетите за събития по първа алинея, участието в които е виртуално.“;
- (10б) В член 54, параграф 1 се добавя следната алинея:
- „Когато услугите са свързани с дейности, излъчвани на живо в интернет, или до които по друг начин е предоставен виртуален достъп, мястото на доставка е мястото, където е установено данъчно незадълженото лице, където има постоянен адрес или обичайно местоживееене.“;
- (10в) В член 59а уводните думи се заменят със следното:
- „За да се предотврати двойното данъчно облагане, необлагането или нарушаването на конкуренцията, държавите членки могат, по отношение на услугите, чието място на доставка е уредено в член 44, член 45, член 54, параграф 1, втора алинея, член 56, член 58 и член 59:“;

(10г) В член 81 първа алинея се заменя със следното:

„Държавите членки, които към 1 януари 1993 г. не са се възползвали от възможността по член 98 за прилагането на намалена ставка, могат, ако се възползват от възможността по член 89, да предвидят по отношение на доставките на произведения на изкуството, както е посочено в приложение III, точка 26, данъчната основа да е равна на част от сумата, определена в съответствие с членове 73, 74, 76, 78 и 79.“;

(10д) В член 221 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите членки могат да освободят данъчнозадължените лица от посоченото в член 220, параграф 1 или в член 220а задължение за издаване на фактура за доставки на стоки или услуги, които те са извършили на тяхна територия и които са освободени, със или без възможност за приспадане на ДДС, платен на предходния етап, съгласно член 98, параграф 2, член 105а, член 132, член 135, параграф 1, букви з) – л), членове 136, 371, 375, 376 и 377, член 378, параграф 2, член 379, параграф 2 и членове 380—390в.“;

(10е) В член 288, първа алинея, точка 2 се заменя със следното:

„(2) стойността на освободените от данък сделки с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, по силата на член 98, параграф 2 или член 105а;“.

Член 2

Изменения на Директива (ЕС) 2020/285

В член 1 от Директива (ЕС) 2020/285 точка 15 се заменя със следното:

„(15) Член 288 се заменя със следното:

„Член 288

1. Годишният оборот, който служи за референтен при прилагане на освобождаването, предвидено в член 284, се състои от следните суми без ДДС:

- а) стойността на доставките на стоки и услуги, доколкото те биха били облагани, ако бяха извършени от неосвободено данъчнозадължено лице;
- б) стойността на освободените от данък сделки с право на приспадане на ДДС, платен на предходния етап, по силата на член 98, параграф 2 или член 105а;
- в) стойността на освободените от данък сделки съгласно членове 146—149 и членове 151, 152 и 153;
- г) стойността на освободените от данък сделки по силата на член 138, когато предвиденото в този член освобождаване се прилага;
- д) стойността на сделките с недвижими имоти, финансовите сделки по член 135, параграф 1, букви б)—ж) и застрахователните и презастрахователните услуги, освен ако тези сделки са спомагателни сделки.

2. Разпореждането с материални или нематериални дълготрайни активи на данъчнозадължено лице не се взема предвид за целите на изчисляването на оборота, посочен в параграф 1.“

Член 3

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват до 31 декември 2024 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазване на изискванията на член 1, точки 1, 3 и 5 по отношение на заличаването на член 103 от Директива 2006/112/ЕО, на член 1, точки 8, 10а, 10б и на член 2.

Те прилагат тези мерки, считано от 1 януари 2025 г.

Държавите членки могат да прилагат законовите, подзаконовите и административните разпоредби във връзка с приложение III, точки 7 и 13 относно достъпа до излъчването на живо в интернет на събития или посещения, обхванати от тези точки, и точка 26, считано от 1 януари 2025 г.

2. Държавите членки изпращат незабавно на Комисията текстовете на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Когато държавите членки приемат разпоредбите, посочени в параграфи 1 и 2, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Член 3а

След оценка на възможността за ориентирани към бъдещето решения, които да са приспособени към цифровата ера и да отговарят на целта за система на ДДС на принципа на местоназначението, Комисията при целесъобразност представя законодателно предложение за изменение на съответните разпоредби на настоящата директива по отношение на режима за облагане на маржа на печалбата, посочен в дял XII, глава 4 от Директива 2006/112/ЕО.

Член 4

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение III към Директива 2006/112/ЕО се изменя, както следва:

1. Точки 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 10а, 11, 13, 15, 18 и 19 се заменят със следните:

(3) фармацевтични продукти, използвани за медицински и ветеринарни цели, включително продукти, използвани за противозачатъчни и санитарни цели, както и абсорбиращи продукти за хигиената;

(4) медицинско оборудване, апарати, устройства, предмети, помощни и защитни средства, включително маски за здравна защита, предназначени обичайно за използване в областта на здравните грижи или от хората с увреждания, стоки от първа необходимост за компенсиране и преодоляване на увреждания, както и адаптирането, ремонтът, отдаването под наем и на лизинг на такива стоки;

(5) превоз на пътници и транспорт на придружаващите ги стоки, като багаж, велосипеди, включително електрически велосипеди, моторни или други превозни средства, или доставка на услуги, свързани с превоз на пътници;

(6) доставка, включително заемане от библиотеки, на книги, вестници и периодични издания, на физически носители или извършвана по електронен път или и двете (включително брошури, листовки и подобни печатни материали, детски книги с илюстрации, за рисуване или оцветяване, печатни или ръкописни нотни издания, карти, хидрографски или подобни диаграми), различни от публикации, които са изцяло или основно предназначени за реклама, и различни от публикации, които са изцяло или основно съставени от видео съдържание или аудио музикално съдържание; изготвяне на публикации от организации с идеална цел и услугите, свързани с това изготвяне;

(7) входни билети за шоуспектакли, театри, циркове, панаири, паркове за забавления, концерти, музеи, зоологически градини, кина, изложби и други подобни културни мероприятия и съоръжения или достъп до излъчването на живо в интернет на такива събития или посещения, или и двете;

(8) приемане на радио и телевизионни предавателни услуги и разпространение в интернет на същите програми, предлагано от доставчик на медийни услуги; услуги за достъп до интернет, предоставяни като част от политиката за цифровизация, определена от държавите членки;

(10) доставка и строителство на жилища в рамките на социална политика съгласно определението, дадено от държавите членки; обновяване и промяна, включително разрушаване и реконструкция, и ремонт на жилищни сгради и частни домове; отдаване под наем на недвижимо имущество за жилищни цели;

(10а) строителство и обновяване на обществени и други сгради, използвани за дейности от обществен интерес;

(11) доставка на стоки и услуги от вид, който нормално е предназначен за използване в земеделското производство, но с изключение на капиталови стоки като машини или сгради; и, до 1 януари 2032 г., доставка на химически пестициди и химически торове;

(13) вход за спортни събития или достъп до излъчването на живо в интернет на такива събития, или и двете; използване на спортни съоръжения и предлагането на уроци по спорт или физически упражнения, включително при излъчване на живо в интернет;

(15) доставка на стоки и услуги от организации, ангажирани с работа по социални грижи или социално осигуряване, съгласно определението, дадено от държавите членки, и признати като предназначени за социални грижи от държави членки, доколкото тези сделки не са освободени в съответствие с членове 132, 135 и 136;

(18) доставка на услуги, предвидени във връзка с осигуряване на канализация, почистване на улиците, събиране на боклука и обработка или преработване на отпадъците, различни от доставката на подобни услуги от органи, посочени в член 13;

(19) доставка на услуги по поправка на домакински електроуреди, обувки и кожени стоки, облекло и спално бельо за домакинства (включително поправка и промяна);

2. Вмъкват се следните точки:

(10в) доставка и инсталация на слънчеви панели върху или в близост до частни домове, жилищни сгради, обществени и други сгради, използвани за дейности от обществен интерес;

(11а) живи коне и доставката на услуги, свързани с тях;

3. Добавят се следните точки:

(22) доставки на електроенергия, централно отопление и централно охлаждане и на биогаз, произведен от суровини, включени в списъка в част А от приложение IX към Директива 2018/2001; доставка и инсталиране на високоэффективни отоплителни системи с ниски емисии, които отговарят на стойностите за сравнение за емисиите, установени съответно в приложение V към Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията и в приложение V към Регламент (ЕС) 2015/1185 на Комисията, и притежават енергиен етикет на ЕС като свидетелство за спазване на критерия, посочен в член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1369; а до 1 януари 2030 г. природен газ и дървесина, използвана като дърва за огрев;

(23) живи растения и други цветарски продукти, включително луковици, памук, корени и други подобни, рязан цвят и декоративна зеленина;

(24) детски дрехи и детски обувки; доставки на детски седалки за автомобил;

(25) доставки на велосипеди, включително на електрически велосипеди; услуги по отдаване под наем и ремонт на такива велосипеди;

(26) доставки на произведения на изкуството, на колекционерски предмети и на антикварни предмети, изброени в приложение IX, части А, Б и В;

(27) правни услуги, предоставяни на хора по силата на трудов договор и на безработни лица в хода на производства пред трудов трибунал, и правни услуги, предоставяни в рамките на схема за правна помощ, определена от държавите членки;

(28) инструменти и друго оборудване от вид, който обичайно е предназначен за използване при услуги по спасяване или предоставяне на първа помощ, когато се доставят на обществени органи или организации с нестопанска цел, занимаващи се с гражданска или общностна защита;

(29) доставки на услуги, свързани с експлоатацията на плаващи фарове, маяци или други навигационни помощни средства и на животоспасяващи услуги, включително организирането и поддържането на службата за спасителни кораби;

4. Точка 14 се заличава.
